

Galerie

Vážnost a nevážnost Jana Karpíška

Malíř Jan Karpíšek (1981) absolvoval v roce 2005 brněnskou FaVU VUT, Ateliér malby II (prof. M. Mainer). Přes svůj mladý věk již se svým dílem zaznamenal první úspěchy. V roce 2003 obdržel cenu děkana VUT za vynikající bakalářskou práci, v roce 2004 se v generační konfrontaci mladých umělců Artkontakt umístil na druhém místě a roku 2005 byl zařazen na Mezinárodní bienále současného umění (téma: Druhý pohled), které se konalo ve Veletržním paláci v Praze. Profiluje se také jako schopný organizátor a manažer. V současné době je členem brněnské umělecké skupiny Punkwa, s kterou pravidelně vystavuje.

Dosavadní malířské dílo Jana Karpíška v sobě skrývá zvláštní ambivalentnost. Po formální stránce působí na první pohled nesourodě. Je plné nápadů, hbitých postřehů, bezprostřednosti, experimentů, někdy přestřelených do vizuálního vtipu, jako celek ale rotuje kolem jednoho ústředního tématu, a tím dochází k jeho postupnému významovému scelování. Touto ústřední tematikou je pojem času a časovosti. Karpíšek tak navazuje na malířskou problematiku svého (někdejšího) učitele Martina Mainera. Obraz tu slouží jako silný komunikační prostředek stejně jako médium schopné zaznamenat vnitřní (nefyzické) procesy jedince – meditace, vytržení, trans, vize, nirvána apod. Karpíšek na rozdíl od Mainera volí, i vzhledem ke svému věku, odlehčenější podobu a pojetí těchto reflexí. Svými obrazy vstupuje do nějaké časové nebo psychické situace a rozkrývá pouze tu příslušnou rovinu, která ho bezprostředně oslovuje, aby se ihned mohl opět stáhnout zpět a vytěžit z „výletu“ svou vlastní poetiku. Je to taková meditační „turistika“, sběr postřehů a symbolů, vztahů a znaků. Z nich formuluje, skládá a buduje svůj malířský svět, balancující mezi vážností kolem otázek lidské existence a nevážností či spíše nesmiřitelností spojenou s tvůrčí vitalitou a ironickým odstupem. Lidský jedinec tu vystupuje v různých rolích. Některé jsou směšné (kulturista, speleolog), jiné vážné (Madona, Buddha). Karpíškova naivizující malířská forma, kde občas prokmitnou řemeslné nedokonalosti, je nedílnou součástí autorovy místy až rafinované bezprostřednosti. Podstatná je významová soudržnost prací, kdy každý další obraz upřesňuje čtecí kód celku a zároveň rozšiřuje vlastní poetické pole. Ze stavební parcely, kde se mísí prvky nadčasovosti s reáliemi brněnské banální všednosti, se stává živé staveníště. Otázkou zůstává, kterým směrem se stavba bude ubírat.

Petr Vaňous

Týdeník A2, č. 47/2006 (Peter Høeg)